

Блінов О. А., Степаненко А.А. Психічні стани десантників при здійсненні стрибків з парашутом / Перспективи розвитку озброєння та військової техніки сухопутних військ : збірка тез доповідей Міжнародної науково-технічної конференції, 22-24 травня 2013 р. – Львів, МО України, Академія сухопутних військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного, 2013. – С. 74.

Блінов О. А., к. психол. н., доцент,
Гуманітарний інститут
Національного авіаційного
університету
Степаненко А.А., АСВ

ПСИХІЧНІ СТАНИ ДЕСАНТНИКІВ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ СТРИБКІВ З ПАРАШУТОМ

Професійна діяльність військовослужбовців висококомобільних десантних військ вимагає регулярного здійснення стрибків з парашутом. Під час здійснення стрибків військовослужбовці мають різнобічну палітру психічних станів. Такі стани суттєво впливають на успішність виконання завдання стрибка і потребують ретельного вивчення для забезпечення ефективної психологічної підготовки парашутистів-десантників.

Під час розгляду питання доцільно зосередити увагу на наступних психічних станах: 1) прояви почуттів, настрої, афекти, ейфорія, тривога, фрустрація та ін.; 2) прояви уваги, зосередженість, неуважність; 3) вияви волі, рішучість, розгубленість, зібраність; 4) вияви мислення, сумніви; 5) прояви уяви, мрії.

В якості основних психічних станів можна виділити: бадьорість, ейфорію, втому, апатію, депресію, відчуження, втрату відчуття реальності та інші стани.

Психічні стани десантників поділяються на позитивні і негативні. До позитивних станів належать стани радості, піднесення, бадьорості, натхнення та інші стани. До негативних відносяться стани страху, паніки, фрустрації, ступору, ригідності та інші психічні стани, які можуть привести до дезорганізації діяльності недостатньо підготовленого до здійснення стрибка з парашутом десантника так і зриву.

Успішне здійснення парашутного стрибка обумовлюється не тільки наявністю відповідного рівня актуального психічного стану у людини в даній конкретній ситуації, а також силою прояву емоційної реакції на стресогенний подразник і здібністю людини здійснити психічну регуляцію власної діяльності.

Для встановлення особливостей психічних станів у досвідчених десантників-парашутистів була розроблена Анкета в якій питання дозволяли встановити наявність і рівень прояву різнобічних психічних станів, які має військовослужбовець під час здійснення стрибка з парашутом. До опитування були залучені офіцери повітрянодесантної служби у кількості 23 чол. Було встановлено, що 100 % опитаних при здійсненні стрибків з парашутом притаманні позитивні психічні стани (бадьорість, радість, піднесення, натхнення), при цьому їх рівень складає 8-10 балів (за 10 бальною шкалою).

Розподіл негативних станів відбувся наступним чином: неуважність, фрустрація, сумніви, апатія, депресія, паніка, ступор – не більше 1-го бала, тривога, страх – 2-5 балів. Останні стани також відмічаються як такими, що найбільш негативно впливають на успішність виконання стрибка. На запитання, які зі станів наведених у списку позитивно вплинули на якість парашутного стрибка більшість респондентів відповіли, що це зосередженість та бадьорість.

Таким чином, психічні стани суттєво впливають на здійснення парашутних стрибків і вимагають подальшого наукового дослідження з

метою якісної організації та здійснення психологічної підготовки військовослужбовців високомобільних десантних військ, особливо тих, хто здійснює стрибки з парашутом вперше або не є досвідченими парашутистами.